

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
Van Yüzüncü Yıl University
The Journal of Social Sciences Institute
Yıl / Year: 2021 - Sayı / Issue: 53
Sayfa/Page: 155-182
ISSN: 1302-6879

TSE Öncü Çocuk Dergisi Üzerine Bir İnceleme A Review on TSE Pioneer Children's Magazine

• Muhammed TUNAGÜR*

* Arş. Gör. Dr., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Ağrı/Türkiye.
Res. Assist. Dr., Ağrı İbrahim Çeçen University, Faculty of Education, Department of Turkish and Social Sciences Education, Ağrı/Turkey.
mutunagur@hotmail.com
ORCID: 0000-0002-6427-6431

Makale Bilgisi | Article Information

Makale Türü / Article Type:

Araştırma Makalesi/ Research Article

Geliş Tarihi / Date Received:

30/04/2021

Kabul Tarihi / Date Accepted:

28/08/2021

Yayın Tarihi / Date Published:

30/09/2021

Atrf: Tunagür, M. (2021). TSE Öncü Çocuk Dergisi Üzerine Bir İnceleme. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 53, 155-182.

Citation: Tunagür, M. (2021). A Review on TSE Pioneer Children's Magazine. *Van Yüzüncü Yıl University the Journal of Social Sciences Institute*, 53, 155-182.

Öz

Süreli yayınlar kapsamında ele alınan çocuk dergilerinin çocukların bilişsel ve duyuşsal becerilerine uygun bir şekilde ele alınması önem taşımaktadır. Bu kapsamda çocuk dergilerinin hazırlanmasında gereken birtakım ölçütler bulunmaktadır. Bu bilgiler doğrultusunda Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından yayımlanan Öncü Çocuk Dergisi'nin çocuk dergilerinde bulunması gereken içerik ve biçimsel özelliklere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma materyalini TSE Öncü Çocuk Dergisi'nin 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait 12 sayısı oluşturmaktadır. Derginin sayıları; biçimsel kapsamda boyut (büyüklük), kâğıt, sayfa düzeni, harfler, resimler, kapak ve cilt açısından incelenirken içerik kapsamında tema, konu, üslup ve dil anlatım bakımından incelenmiştir. Araştırmanın veri analizinde içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre incelenen sayıların genel olarak ebat, kullanılan kâğıt türü, sayfa düzeni, satır aralıkları, harflerin puntoları, görsellerin oranı, kapak seçimi, yazım ve noktalama, tercih edilen metin türü, işlenen temalar, konu ve dil anlatım açısından çocuklara uygun olduğu belirlenmiştir. Ulaşılan sonuçlar doğrultusunda birtakım öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocuk edebiyatı, TSE Öncü Çocuk, çocuk dergileri, içerik, biçimsel boyut.

Abstract

It is important that children's magazines, which are included in the periodicals of children's literature, be handled in accordance with the cognitive and affective skills of children. In this context, a number of criteria have been established for the preparation of children's magazines. In this direction, it is aimed to examine Öncü Çocuk Magazine, published by the Turkish Standards Institute (TSE), according to the content and formal features that should be found in children's magazines. In this direction, the document analysis method was used in the research. The study material of the research consists of 12 issues belonging to 2018, 2019, and 2020 in Öncü Children's Magazine. Journal issues; while examining in terms of size (size), paper, page layout, letters, pictures, cover and volume in the formal context, theme, subject, heroes, plan, style, and language were examined in terms of expression. The content analysis method was used in the data analysis of the research. According to the results obtained from the research, it has been determined that the numbers examined are generally suitable for children in terms of size, type of paper used, page layout, line spacing, font size of letters, the proportion of images, cover selection, spelling and punctuation, preferred text type, themes covered, subject, and language expression. Some suggestions were made in line with the results obtained.

Keywords: Children's literature, TSE Vanguard Child, children's magazines, content, formal dimension.

Giriş

Eğitim-öğretim sürecinde istendik hedef, davranış ve becerileri kazandırma amacıyla alternatif ortam, yöntem ve materyaller geliştirilmektedir. Bu eğitim-öğretim paydaşlarının yanında bu sürece katkı sunan ve çocukların bilgi ve becerilerini geliştiren materyallerden biri de çocuk dergileridir.

Çocuk edebiyatı çocukların zihinsel gelişimlerine, duyu, düşünce ve ilgi dünyalarına hitap eden ve aynı zamanda çocukları eğlendiren yazılı ve sözlü ürünler olarak ifade edilmektedir (Yalçın ve Aytaş, 2016). Aynı zamanda “çocuk edebiyatıyla çocukların düşünme sorumluluğu kazanmaları, insana, çevreye, doğaya karşı duyarlı olmaları, okuma kültürü edinmeleri, zihinsel yetilerini ve beğeni düzeylerini geliştirmeleri” hedeflenmektedir (Tunagür, 2021). Çocuk edebiyatı yayınları bir yaşından ergenlik dönemine kadar çocukların duyu ve düşünce dünyalarına hitap eden ve gelişmesine katkı sunan eserlerden oluşmaktadır (Sever, 2015). Bu yayınların içerisinde en önemli ve sürekli güncellenen yayınlardan biri ise çocuk dergileridir (Demirdal, 2019). Bu dergilerin çocuklara bilgi verme, eğlendirme, dil becerilerini kazandırma gibi amaçları bulunmaktadır. Dergiler, çocukların okuma alışkanlığı kazanmalarında, güncel konular hakkında bilgi sahibi olmalarında ve kalıcı bilgilere ulaşmalarında önemli

işlevlere sahiptir (Gürel, Temizyürek ve Şahbaz, 2007). Aynı zamanda çocuk dergileri, çocukların bilgi, beceri ve yeteneklerini gösterebilmelerine ve sosyalleşmelerine katkı sunan eğitim araçlarından biridir. Dahası çocuklara ders kitapları aracılığı ile verilmesi mümkün olmayan güncel gelişmeler ve bilgiler çocuk dergileriyle verilebilmektedir (Demiryürek, 2012). Nitekim Tanrıkulu (2014) dergilerin resmî müfredatın resmî yaklaşımından uzak bir şekilde çocukların eğitiminde etkin bir materyal olarak kullanılabilceğini ifade etmektedir. Oğuzkan (2001) da yetkinlik sahibi yayımcıların denetiminde ilgi çekici bir tasarım ve içerikle hazırlanan ve uygun fiyatlarla satışa sunulan dergilerin güncel gelişmelerin takibinde işlevsel okuma materyalleri hâline gelebileceğini belirtmektedir.

Çocuk edebiyatının süreli yayınlar kapsamında bulunan çocuk dergileri belirli periyotlarla (haftalık, aylık, üç aylık) çocuklara yönelik hazırlanan çocukları bilimsel, teknolojik, güncel gelişmelerden haberdar eden iletişim araçlarıdır (Turan, Kurt ve Arslan, 2016). Çocukların birçok uyarana karşı karşıya kaldığı 21. yüzyılda okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesinde önemli bir yere sahip olan çocuk dergilerinin çocukların beklenti ve ihtiyaçlarına uygun olarak hazırlanmaları ve içeriklerini bu doğrultuda planlamaları önem taşımaktadır (Oruç ve Ateş, 2019). Çocuk dergileri, temel dil becerilerinin gelişmesini sağlayan, çocukların sevmeye yönelik tutumunu geliştiren, geleceğe ilişkin umut ve güven duygularını arttıran, üretme ve paylaşma becerileri kazandıran, şiddetten uzak barışçıl bir yaklaşım benimseyen ilke ve anlayışa sahip olmalıdır (Demirdal, 2019). Çünkü dergiler, çocukların genel kültür seviyelerinin artmasında, edebî duyarlılığın oluşmasında ve süreli yayınları takip etme becerilerinin gelişmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Balcı, 2014). Dilizdüzgün (2012) çocuklara hitap eden yayınların çocuklara değer katmasını, yazınsal ürünler aracılığı ile iletişim kurmalarını, okuma alışkanlığı kazandırmalarını ve eleştirel düşünmeye yönlendirmesini beklemektedir. Çocuk dergilerinde yer alan çeşitli metinler, çocukların öğretim süreçlerini zenginleştirme ve belirli alanlarda yoğunlaşabilmelerine katkı sunmaktadır. Bu doğrultuda dergilerde yazım, imla ve noktalamaya, cümle ve paragrafların kısa olmasına, dil anlatımın açık ve yalın olmasına, farklı yazınsal türlere yer verilmesine dikkat edilmesi gerekmektedir (Oğuzkan, 2001).

Çocuk dergileri birçok farklı yazınsal türü, görsel unsuru, bilimsel yazıları, bulmaca, bilmece, boyama, resim tamamlama, maket yapma gibi etkinlikleri içerisinde barındırır (Aytan ve Çalıcı, 2020). Özellikle son çeyrek yüzyılda yaşanan teknolojik gelişmeler

doğrultusunda çocuk dergileri, fotoğraflarla, çizimlerle farklı görsel tasarımla daha renkli ve ilgi çekici bir hâl almış ve çocukların dikkatini çekmeye başlamıştır (Başaran, 2008). Çocuk dergilerini çocuklar için ilgi çekici kılan etkenlerden biri de dergiler tarafından verilen armağanlardır. Dergilerin çoğunluğunda bulunan bu armağanlar; poster, oyun materyalleri, kitaplar, takvimler, ayraçlar gibi farklı türlerden oluşmaktadır. Nitekim bu armağanların da çocukların seviyelerine, yaş gruplarına, bilişsel ve duyuşsal becerilerine uygun olması gerekmektedir (Demirdal, 2019).

Çocuk dergilerinin hazırlanması sürecinde alanında uzman ve yetkin kişilerin olması oldukça önemlidir. Nitekim dergiler çocukların dil gelişimlerine, dil becerilerine zihinsel ve duyuşsal süreçlerine doğrudan ya da dolaylı olarak etki etmektedir (Ungan ve Yiğit, 2014). Çocuk dergilerinin bir kısmının çocukların bilişsel ve duyuşsal becerilerinin geliştirilmesinin yanında daha fazla tiraj elde etme amaçları vardır. Daha fazla kar elde etme amacıyla yürütülen bu süreçte dergiler, konu seçiminde bazı sınırlamalara gitmekte birtakım düşünce ve fikirleri dergi aracılığı ile aktarmaya çalışmaktadır (Dedeoğlu vd., 2011).

Çocuk dergilerinin içeriğinde bulunan görsel, resim, fotoğraf ve çizimlerle çocukların görsel becerileri; ülke, şehir, doğa ve güncel konularla kültür düzeyleri; bilimsel ve teknolojik yazılarla bilimsel becerileri; edebiyat, tarih, coğrafya, müzik gibi alanlara ilişkin konularla kültür ve sanat becerilerinin geliştirilmesinin hedeflendiği düşünüldüğünde dergilerin belirli özellik, ölçüt ve ilkeleri taşıması gerekmektedir.

Çocuk edebiyatı yayınlarında bulunması gereken özellikler, içerik ve biçimsel olarak sınıflandırılmaktadır. Yayınlar biçimsel kapsamda boyut (büyüklük), kâğıt, sayfa düzeni, harfler, resimler, kapak ve cilt açısından incelenirken içerik kapsamında tema, konu, kahramanlar, plan, üslup ve dil anlatım bakımından incelenmektedir (Sever, 2003; Oğuzkan, 2001; Demiryürek, 2012). Nitekim çocuk dergileri çocuklara eleştirebilmeyi, tartışabilmeyi, bilim ve sanata saygı duyabilmeyi, okuma kültürü ve alışkanlığı kazandırabilmeyi sağlayacak nitelikte ve işlevde olmalıdır (Sever, 2017).

İlgili alan yazında çocuk dergilerinin içerik, tür, anlatım, değer, eğitime katkı, çocuğa olan bakış açısı ve çocuk edebiyatı ilkeleri gibi birçok farklı açıdan incelendiği araştırmalar bulunmaktadır (Ağan, 2020; Akbaba, Kökçü ve Demirel, 2018; Atmaca, 2011; Aydın, 2015; Aytan ve Çalıcı, 2020; Barutçu, 2010; Başaran Taş, 2008; Dedeoğlu vd., 2011; Demirdal, 2019; Demiryürek, 2012; Gezmen, 2019; Gümüşkılıç, 2016; Güran Yiğitbaşı, 2014; Kahraman ve Fidan, 2019;

Kaptan ve Sürmeli, 2011; Kaya, 2015; Kırış, 2007; Kıymaz, 2011; Küçük, 2010; Latifoğlu, 2013; Oruç ve Ateş, 2019; Över, 2013; Şahin, 2009; Tanrikulu, 2008; Tanrikulu, 2020; Urgan ve Yiğit, 2014; Ünlü, 2011; Yıldırım, 2006; Yıldırım, 2013; Yıldız ve Karaca, 2020; Yollu, 2010). Fakat ilgili alan yazında TSE Öncü Çocuk Dergisi'nin içerik ve biçimsel ölçütlere göre incelendiği herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu doğrultuda araştırmada Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından yayımlanan Öncü Çocuk Dergisi'nin çocuk dergilerinde bulunması gereken içerik ve biçimsel özelliklere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda şu problem sorularına yanıt aranmaya çalışılmıştır:

- TSE Öncü Çocuk Dergisi, çocuk dergilerinde bulunması gereken biçimsel özellikleri ne ölçüde karşılamaktadır?
- TSE Öncü Çocuk Dergisi, çocuk dergilerinde bulunması gereken içerik özelliklerini ne ölçüde karşılamaktadır?

Yöntem

Araştırmada, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından yayımlanan Öncü Çocuk Dergisi'nin 2018, 2019 ve 2020 yıllarında yayımlanan sayıları çocuk edebiyatının biçim ve içerik ilkeleri bağlamında incelenmiştir. Bu doğrultuda araştırmada, doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesi araştırılması hedeflenen olgu veya olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Doküman incelemesi veya analizi tek başına bir araştırma yöntemi olabildiği gibi, diğer nitel yöntemlerin kullanıldığı durumlarda ek bilgi kaynağı olarak da işe yarayabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Araştırmanın Materyali

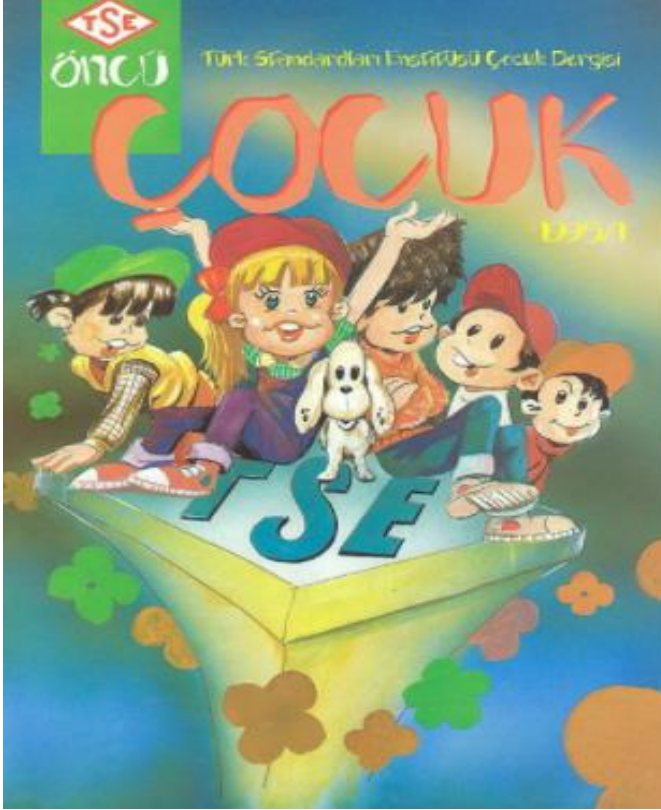
Araştırmanın çalışma materyalini Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından yayımlanan Öncü Çocuk Dergisi'nin 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95 ve 96. sayıları oluşturmaktadır.

Tablo 1: Derginin Tanıtımı

Derginin Adı	TSE Öncü Çocuk Dergisi
İlk Sayının Tarihi	1995
Derginin Bağlı Olduğu Kurum	Türk Standartları Enstitüsü
İncelenen Sayılar	85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96
Yayınlanma Sıklığı	3 Aylık
Derginin İnternet Sitesi:	https://tse.org.tr

TSE Öncü Çocuk Dergisi Üzerine Bir İnceleme

Online Erişim	Var
Fiyatı	Ücretsiz
Hedef Kitle	3, 4, 5, 6, 7'inci sınıflar

Görsel 1: Derginin 1995 Yılında Yayımlanan İlk Sayısı

TSE Öncü Çocuk Dergisi, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ilgili kuruluşu Türk Standartları Enstitüsü'nün çocuklar için hazırladığı bir yayındır. İlk sayısı 1995 yılında yayımlanan dergi üç aylık periyotlarla Ocak-Şubat-Mart, Nisan-Mayıs-Haziran, Temmuz-Ağustos-Eylül ve Ekim-Kasım-Aralık olmak üzere yılda dört kez yayımlanmaktadır. İnternet üzerinden ücretsiz erişim ve abonelik imkânı bulunan derginin tüm sayılarına aynı zamanda Eğitim Bilişim Ağı (EBA) üzerinden de ulaşılabilir. Derginin hitap ettiği yaş grubu dergi tarafından 3, 4, 5, 6, 7'inci sınıflarda okuyan öğrenciler olarak belirtilmiştir. Derginin içeriği bilim, teknoloji, doğa, hayvanlar âlemi, kültür sanat, güncel konular, spor, sağlık gibi konulardan oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada incelenen dergilerin sayılarına hem temin yoluyla hem de derginin internet adresinden online erişim ile ulaşılmıştır. Çocukları hedef kitle olarak ele alan yayınların çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimlerine uygun olması gerekmektedir. Bu nedenle çocuklara yönelik eserlerde bulunması gereken içerik ve biçim kapsamında birtakım ölçütler geliştirilmiştir. Bu araştırmada Sever (2017) ile Geçgel ve Güleç Çakmak (2006)'ın çocuklara yönelik eserlerde belirlediği kriterler esas alınmıştır. Bu doğrultuda derginin sayıları; biçim boyutunda ebat, kâğıt, sayfa düzeni, yazı düzeni, resimler ve kapak içerik boyutunda ise bölümler, metin, tema ve dil ve üslup açısından incelenmiştir. Bu kriterler alt başlıklarıyla şu şekilde yer almaktadır:

Tablo 2: Dergilerin İncelenmesinde Kullanılan Kriterler

Biçimsel Özellikler	İçerik Özellikleri
1. Boyutlar ve Sayfalar	1. Derginin Bölümleri
2. Kâğıt	2. Metin
3. Sayfa Düzeni	3. Tema
4. Yazı Özellikleri	4. Dil ve Üslup
5. Resimler	
6. Kapak	

Araştırmada Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından yayımlanan Öncü Çocuk Dergisi'nin 2018, 2019 ve 2020 yıllarında yayımlanan sayıları içerik analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Bu analiz türünde amaç, elde edilen verileri açıklayacak kavram ve bağıntılara ulaşmaktır. İçerik analizi ile birbirine benzeyen veriler belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilerek okurların anlayabileceği bir şekilde yorumlanarak sunulur (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Araştırmada derginin bahsedilen sayıları çocuk edebiyatının biçim ve içerik ilkeleri bağlamında incelenerek tablolarla sunulmuştur.

Nitel araştırmalarda araştırmacı tarafından hem verilerin toplanılması hem de bu verilerin yorumlanması işlemleri gerçekleştirildiği için araştırmacının öznel tutum, düşünce ve davranışları araştırmanın sonucunu etkileyebilir (Büyükoztürk vd., 2016). Bu nedenle çalışmada sağlıklı sonuçlara ulaşabilmek için çalışmanın iç geçerliğini ve güvenilirliğini sağlamak gerekmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın iç geçerliğini sağlamak amacıyla veriler herhangi bir yorum ve değişikliğe uğratılmadan olduğu gibi aktarılmıştır. Kodlayıcılar arasındaki güvenilirlik katsayısı, Miles & Huberman'ın (2015) formülüyle hesaplanarak %85 olarak bulunmuştur. (Görüş birliği/ Görüş birliği + görüş ayrılığı= güvenilirlik)

(Uzlaşılabilir kazanımlar/ uzlaşılabilir + uzlaşılabilir olmayan kazanımlar). Kodlayıcıların görüş birliğine vardığı veriler ile kodlara ilişkin tespitlere bulgular kısmında yer verilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde dergi sayılarının ebat, kâğıt, sayfa yapısı, yazı düzeni, resim, kapak, bölümler, metin, tema ve dil ve üslup hakkında erişilen bulgular yer almaktadır.

Tablo 3: Dergilerin Ebatları ve Sayfaları

	2018				2019				2020			
	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
Derginin ebatı ne ölçüdedir?	21X27	21X27	21X27	21X27	21X27	21X27	21X27	21X27	21X27	21X27	21X27	21X27
Dergi taşınabilir mi?	Evet (E)	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Dergi kaç sayfadan oluşmaktadır?	65	66	67	6	6	6	6	6	6	6	6	6
				7	7	7	7	6	7	7	7	7

Öncü çocuk dergisinin ebatları diğer dergi ebatlarına yakın olan 21x27 ebatındadır. Derginin ebatı çocukların rahatça ince motor becerileri ile kavrayabileceği, tutabileceği, saklayabileceği ve taşıyabileceği boyuttur. Sayfa sayısı genel olarak incelenen tüm sayılarda 65-67 sayfa aralığındadır. İncelenen tüm sayılarda derginin sayfa sayısına dikkat edildiği ve bu anlamda bir tutarlılığın olduğu söylenebilir. Derginin sayfa sayısının derginin taşınmasını zorlaştırmayacak ağırlıkta olduğu ifade edilebilir.

Tablo 4: Dergilerde Kullanılan Kâğıtlar

	2018				2019				2020			
	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
Dergide kullanılan kâğıt nedir?	Kuşe (K)	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
Derginin sayfaları parlak mı mat mı?	Parlak (P)	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
Derginin sayfalarına yazı yazılabiliyor mu?	Evet (E)	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Derginin sayfaları yazılan yazıları düzeltmek için uygun mu?	Evet (E)	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Derginin incelenen sayılarının tamamında kuşe kâğıdı kullanılmıştır. Dergide kuşe kâğıt kullanılması ve sayfaların parlak oluşu derginin üzerinde yazı yazma imkânı tanımaktadır. Fakat kâğıdın

yapısından kaynaklı kurşun kalemin kullanılması kısmen yer yer yazılanların silik çıkmasına ve silme durumunda kâğıdın renginin değişmesine neden olmaktadır.

Tablo 5: Dergilerin Sayfa Düzeniyle İlgili Bilgi

		2018			2019			2020					
		85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
Sayfa kenarlarında boşluklar bırakılmış mı?	Evet(E)	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Yazılarda aralarında yeterince boşluk bırakılmış mı?	Evet(E)	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Yazılar yerleştirilirken kaç sütundan yararlanılmış?	Bir, iki, üç sütun (1,2,3)	1, 2,3	1, 2,3	1, 2,3	1, 2,3	1, 2,3	1, 2,3	1, 2,3	1, 2,3	1, 2,3	1, 2,3	1, 2,3	1, 2,3
Yazılarda hizalama yapılmış mı?	Evet(E)	E	E	E	E	E	K	E	E	E	E	E	E
Paragraflar kısa tutulmuş mu?	Kısmen (K)	K	E	E	E	E	K	K	E	K	K	E	E
Zemin ile yazı rengi okuma kolaylığı sağlıyor mu?	Evet (E)	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

İncelenen sayılarda sayfa kenarlarında ve satır aralarındaki boşluklara dikkat edildiği, metinlerin bazı sayfalarda tek sütun olarak bazı sayfalarda ise iki ya da üç sütun olarak yer aldığı, sayfanın ve yer alan görsellerin konumuna göre metinlerin yer yer iki yana yaslı yer yer sola dayalı olarak hizalandığı bulgusuna ulaşılmıştır. Bazı metinlerde paragrafların kısmen uzun tutulduğu görülse de genel anlamda paragrafların kısa olarak yer aldığı ve zemin ile yer yer siyah yer yer beyaz olarak değişen yazı renginin okumaya herhangi bir zorluk oluşturmadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Aşağıda derginin sayfa düzenine ilişkin örneklere yer verilmiştir.

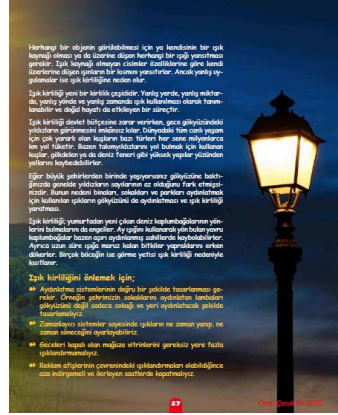
Görsel 2 ve 3: Dergi Sayfa Düzeni

Dergi sayfalarında zemindeki renk durumuna göre yazının rengi değiştirilerek okuyucuya sunulmuştur. Sol görüntüde zeminin rengine göre yazı rengi beyazlaştırılırken sağ görseldeki yazının rengi zemine göre siyahlaştırılmıştır. Paragrafların uzunlukları da yer yer uzun cümlelerle tamamlansa da genel anlamda kısa olmasına dikkat edilmiştir.

Tablo 6: Dergide Yer Alan Yazı Özellikleri

	2018				2019				2020			
	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
Yazı çocuklar için uygun mu?	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Yazılar okunabiliyor mu?	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Yazıda önemli yerlerde vurgulama yapılmış mı?	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Yazıda imla kurallarına dikkat edilmiş mi?	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Yazıda noktalama işaretlerine dikkat edilmiş mi?	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Yazıda büyük küçük harf kullanımına dikkat edilmiş mi?	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

İncelenen sayılarda “Comic Sans MS” yazı tipinin kullanıldığı, puntoların başlıklarda kalın punto ile yazıldığı ve buralarda daha büyük puntoların kullanıldığı tespit edilmiştir. Metnin sayfadaki yapısına ve yazının dizayn durumuna göre yer yer büyük ve küçük puntoların yer aldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

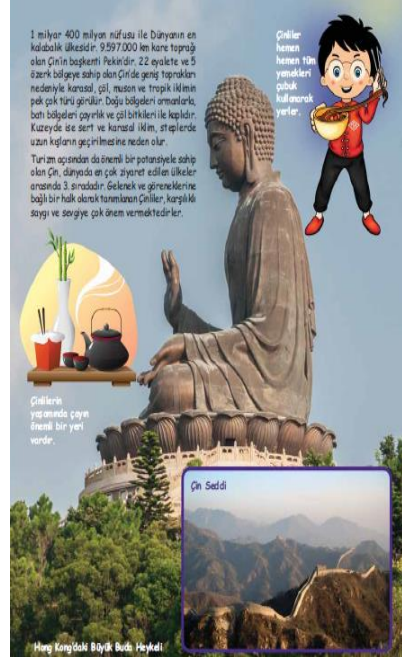
Görsel 4 ve 5: Dergi Yazı Düzeni

Puntoların çocuklara göre uygun ve okunaklı olduğu, metnin vurgulanmak istenildiği yerde puntunun ve yazı renginin değiştiği görülmüştür. Önemli olan ve vurgulanmak istenilen pasajların ya da metnin önemli kısımlarının okurda dikkat uyandırması adına yazı puntosu ve renginin metnin bütününden farklı olması önem taşımaktadır. Bu nedenle sayıların genelinde bu duruma dikkat edildiği tespit edilmiştir. Metinlerin bütününde imla ve noktalamaya dikkat edildiği ve büyük-küçük harf kullanımına uyulduğu bulgusuna erişilmiştir.

Tablo 7: Dergideki Resimlerin İncelenmesi

	2018			2019			2020					
	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
Dergi sayfalarında ağırlıklı olarak yazı (Y) mı resim (R) mi kullanılmıştır?	Y	Y	Y	Y	R	R	R	R	R	R	R	R
Dergide fotoğraf (F) mı çizim (Ç) mi daha fazladır?	F	F	F	F	Ç	Ç	Ç	Ç	Ç	F	F	F
Dergideki resimler içerik ile uyumlu mu? Evet (E)	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Sayfada yer alan yazı ve resim uyumu okurların dikkatini ve algısını çeken önemli ve dikkat edilmesi gereken ayrıntılardan biridir. Derginin 85. 86. 87. ve 88. sayılarının sayfalarında yazı ve resim dengesine dikkat edilse de ağırlıklı olarak yazıların yer aldığı, 89. sayı itibari ile de sayfa içerisinde genellikle resimlerin kullanıldığı ifade edilebilir. Çoğu yerde resimlerin ağırlıklı olarak yer aldığı görülse de bazı yerlerde resim ve yazının yer verilme durumunun birbirine yakın olduğu resim ve çizim oranının dengeli bir şekilde olmasına özen gösterildiği söylenebilir. Derginin her sayısında konuların farklılaşması sayılardaki fotoğraf ve çizim oranı arasındaki değişikliğin en temel nedenlerinden biri olarak görülebilir. Çünkü konu içeriğine göre kimi yerde çizim kimi yerde ise fotoğraf kullanımı gerekli olabilir. Bazı sayfalarda hem çizim hem de fotoğrafların kullanıldığı görülse de genel anlamda sayılarda fotoğrafların ağırlıklı olarak kullanıldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Aşağıda bu durumla ilgili sayılardaki sayfa örneklerine yer verilmiştir.

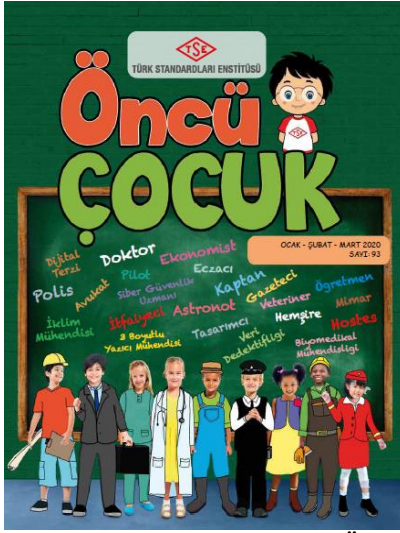

Görsel 6 ve 7: Dergi Resim Örnekleri

Tablo 8: Dergi Kapaklarının İncelenmesi

		2018		2019				2020					
		85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
Derginin kapağı içerik hakkında bilgi veriyor mu?	Evet(E) Hayır(H)	E	E	E	H	E	E	E	E	E	E	E	E
Derginin yayımlandığı ay kapağında belirtilmiş mi?	Evet(E) Hayır(H)	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Derginin kapağında fiyatı belirtilmiş mi?	Evet(E) Hayır(H)	H	H	H	H	H	H	H	H	H	H	H	H
Derginin kapağında sayısı belirtilmiş mi?	Evet(E) Hayır(H)	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Derginin kapağında hitap ettiği grup belirtilmiş mi?	Evet(E) Hayır(H)	H	H	H	H	H	H	H	H	H	H	H	H

Kapak kalınlığının ve kalitesinin kolayca yırtılmayan ve tahrip olmayan bir nitelikte olması gerekmektedir. Dergilerde kapak konusuna ilişkin her sayıda bir metin yer almaktadır. İçindekiler ve metin kısmındaki yazı başlığının “Kapak Konusu” şeklinde adlandırılarak belirtme ihtiyacı duyulduğu görülmektedir. 90. sayıdan itibaren derginin içindekiler kısmında kapak konusu diye bir bölüm açılarak kapak resmi ile metin arasında bir bağlantı kurulmaya çalışılmıştır. 85. sayıda kapağın üzerinde “Tüketici Hakları” şeklinde bir yazıya yer verilerek kapak resminin açıklanmaya çalışıldığı görülmektedir. Oysa incelenen diğer sayılarda böyle bir duruma yer verilmemiştir. Kapaklarda ise sayı içerisindeki metin başlığı hakkında herhangi bir bilgiye değinilmemiştir. Kapak ve içerikler incelendiğinde ise metin ve kapaklar arasında uyumun olduğu ve kapakların metnin konusu hakkında bilgi verdiği bulgusuna ulaşılmıştır. Derginin yayımlandığı döneme ilişkin sayı ve aylara yönelik bilgilere kapak kısmında yer verilmiştir. Dergi ücretsiz olduğu için herhangi bir fiyatlandırma ibaresine rastlanılmamış ve derginin hitap ettiği yaş grubuna ilişkin herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir. Aşağıda derginin 92. ve 93. sayılarının kapak resimlerine yer verilmiştir.

Görsel 8 ve 9: Dergi Kapak Örnekleri

Tablo 9: Derginin Bölümleri

	2018	2019	2020
Dergi Çalışanlarının Adları	E E	E E	E E
İçindekiler	E E	E E	E E
Kitap Kurdu	E E	E E	E E
Konuk Yazar	E E	E E	E E
Eğlence Zamanı	E E	E E	H H
Bunları Biliyor musunuz?	E E	E E	E E
Sözün Kısası	E E	E E	E E
Tarihin Penceresi	E E	E E	E E
Gündem	E E	E E	E E
Poster	E E	E E	E E
Bulmaca ve Cevapları	E E	E E	E E

Derginin içindekiler kısmının yer aldığı sayfada derginin editörü, yayın yönetmeni, yönetim yeri, yayına hazırlayan kişilerin bilgilerine değinildiği görülmüştür. Her sayıda içerik ve konuları farklı olan posterlere, bulmacalara ve gündem kısmı altında derginin üç aylık periyodları sürecine denk gelen önemli gün ve haftalara yer verildiği bulgusuna ulaşılmıştır. Konuk yazar başlığı altında okurlara her sayıda farklı bir yazarın bilgilerini ve eserlerini içeren tanıtıcı ve açıklayıcı bilgilere yer verilmiştir. Eğlence zamanı bölümünde ise yiyeceklerin tarifi ve yapımına ilişkin eğlenceli bilgi aktarımı gerçekleştirilmiş fakat bu bölüme 90. sayı itibari ile yer verilmemiştir. Ayrıca her sayıda

çocukların ilgi, yaş ve seviyelerine uygun olduğu düşünülen kitap önerileri “Kitap Kurdu” bölümü altında verilmiştir. Aşağıda derginin 96. sayısının içindekiler kısmına ve kitap kurdu bölümünde tanıtımı yapılan kitapların olduğu örnek sayfaya yer verilmiştir.

İçindekiler

- **KÜTÜPHANE**
 - 4 Elim Hayatları Kuruma Gözü
 - 14 Elim Dünya Standartları Gözü
 - 6 Dünya Gözü Gözü
 - 29 Elim Cumhuriyet Bayramı
- **KARAK KOKUSU**
Benim Sans Eder miyim? 8
- **KÜLENDEN İZLENİM**
Dünyadaki Kayıplar 14
- **OHAD YOLLARINA**
Tükeler Ümitsiz Zindan 22
- **KITAP KURDU**
Süleyr Çiğir Bıyık Kitap Tanıtımı 18
- **BULMACA BELİZİYOR MUSUNUZ?**
Zeynep Yılmaz 24
- **ON İZİNDE AYLA** 25
- **YARADAN FENKİREBEZE**
Zeynep Onur'dan Yayımlı Resimler 30
- **POZİTİF**
Ümitsizlikten Ümitsiz Etkiler 34
- **BİLİMİN BULMACA**
Bilimden Öğrenim Bilimden 36
- **MEKİMLERDEN İSBAHE**
Yılmaz İsmail 38
- **MEKİMLER ON İZİN**
63 Yıllık Ümitsiz Yabancı Hayatları 42
- **OHAD BELİM**
Dünya Eğitim - Ümitsiz Eğitim 46
- **SÖZ KURUŞU**
Dünya Eğitim - Ümitsiz Eğitim 48
- **KONKUZ STANBUL**
"Okunmaz Tarih" Standartları 52
- **KONKUZ YAZAR**
Dünya Eğitim 56
- **BİLİMİN YOLCULUK**
Şifalı Elvan Tenekeçisi 58
- **MEKİMLERİN YOLCULUK**
Bilimden Öğrenim Bilimden 60
- **NE İZİN NE OLURDU**
Bilimden Yabancı 62
- **BİLİMİN KESİME**
Herkesin Mümkün 66
- **BİLİMİN BULMACA**
Çözümler 67

Kitap Kurdu

Kraliçeyi Kurtarmak - Vladimir Tumanov

Matematik ile anlaşılmayan bir olayın ardındaki matematik problemleri çözümleri keşfeder. Sorularla ilgili soruların tam tadını çıkaracağı sanarak, gizemli bir kitap onu da, yolları arkadaşları da sayılar dünyasında tehlikeli ve olağandışı bir maceraya sürükler. Kâhî kalpli bir insanın esiri olduğu Zümrüt Kraliçeyi ve onun ülkesini kurtarmak için, üç arkadaşın tam 400 problemi çözmesi gerekmektedir. Anlaşılabilir mi?

İzindeki Müzik - Şarhan M. Dresper

"Sindiyeli kadınlık kelime kurgusundan. Nerdeyse on bir yığıldım." 11 yığıldık Melody'nin hastalığının adı Spastik İleri Koadiplegi yani beyin felci. Yürüyemiyor, konuşmuyor, tek kelime söyleyemiyor. Hiçbir uzvuna kontrol veremiyor ve küçük kız beyini ise mümkün değil. Hiçbir Müzik'in hiçbir şeyden de, arkadaşlarına, komşularına kızdan diğer dünyaya kendilerini kabarmış gibidir. İncelikli, nazik, alıcı, komik ve ilham verici bir eser. Seccirî aile unutmayacaktır bu cesur kızla tanışmaya hazır mısınız?

Dedem Bir Kiraz Ağacı - Angela Nascetti

Tonino, kayıyıp yığılan dedesiyle anılarına düşkün bir çocuk. Onların kayıyıp sevgi ve güven dolu yığıyını. Tonino için anı baskın bakışından azık, zığıy günler anılarına girmektedir. Anısı doğduğunda dedesinin dilimiy olduğu kiraz ağacı Felice ve anıanesinin beslediği akıllı kız Alfonsina. Tonino için çok özeldir. Hale yığıyandaki önlenemez değişiklikler. Felice ve Alfonsina ya yığıyın bir gözle bakmazsa neden olmazlar...

Görsel 10 ve 11: Dergi Bölüm Örnekleri

Bulmacalar ve cevapları derginin aynı sayısı içerisinde yer almaktadır. Bir sonraki sayıya cevapların bırakılmamasının nedeni derginin üç ayda bir yayımlanması ve daha sonraya bırakılmasının çocukların merak ve ilgi düzeylerini azaltmasına neden olabileceği ile ilgili olduğu söylenebilir. Derginin sayılarında herhangi bir etkinliğe yer verilmediği görülmektedir. Dergide öğrencilerin becerilerini işe koşmalarının mümkün olabileceği etkinlik bölümünün olmaması dikkat çekicidir. Nitekim okur yaş grubu derginin belirttiği üzere 3. 4. 5. 6. ve 7. sınıflar olduğu için bu yaş grubunda yer alan öğrencilerin dikkat ve ilgilerini çekme adına etkinliklerin yer alması oldukça önem taşımaktadır. Ayrıca derginin 96. sayısının içindekiler kısmında 56. sayfada konuk yazar olarak "Italo Calvino" adı geçerken içerikte yazar olarak 56. sayfada "Aytül Akal" yer almaktadır. Derginin içindekiler ve içerik arasındaki bu tutarsızlık dikkat çekmektedir.

Tablo 10: Dergilerde Yer Alan Metin Türleri

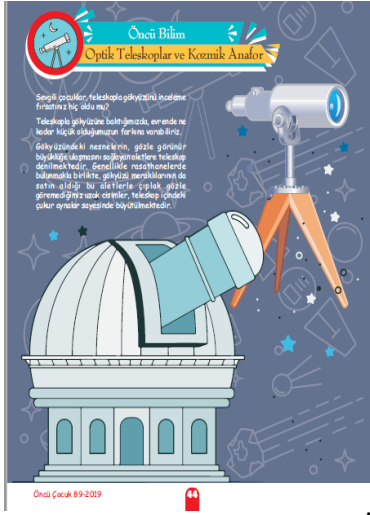
	2018		2019				2020					
	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
Metin Türleri												
Bilgilendirici Metin	16	18	18	19	18	18	18	18	18	18	18	18
Hikâye Edici Metin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Şiir	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Dergilerde yer alan sayılar bilgilendirici metin, hikâye edici metin ve şiir olarak sınıflandırılarak incelenmiştir. Öncü çocuk dergisinde hikâye edici metin ve şiir türüne dayalı herhangi bir metne yer verilmediği bulgusuna ulaşılmıştır. Dergide yer alan metinlerin bilgi vermeye dayalı metinlerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Tablo 11: Dergilerde Yer Alan Temalar

Temalar	2018		2019				2020					
	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
Hayvanlar Âlemi	1	-	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1
Gündem	1	3	3	5	4	3	3	4	4	4	4	4
Doğa ve Çevre	1	2	1	1	1	-	1	1	1	1	2	1
Sağlık	1	-	1	1	-	-	-	1	-	3	-	1
Bilim ve Teknoloji	4	6	4	6	7	8	6	7	7	5	6	7
Tarih	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kitap tanıtımı	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Meslek	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Ülkeler ve Şehirler	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yiyecek Tarifi	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Biyografi	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Spor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

İncelenen dergi sayılarında en çok bilim ve teknoloji temasına yer verildiği bulgusuna ulaşılmıştır. Bilim ve teknoloji temasını ise gündem teması, gündem temasını da doğa ve çevre teması takip etmiştir. Dergilerde hayvanlar âlemi, sağlık, tarih, sanat, meslek dalları, ülke ve şehirlerin tanıtımı, kitap tanıtımı, yiyecek tarifleri, biyografiler ve spor temalarına yer verildiği görülmüştür. En az yer verilen temalardan biri sağlık teması olmuştur. Yiyecek vb. tarifleri içeren eğlence temasına ise 89. sayıdan sonra yer verilmemiştir. Aşağıda “Bilim ve Teknoloji” temalarının yer aldığı sayfalardan örnekler verilmiştir.

Görsel 12 ve 13: Dergi Tema Örnekleri

Tablo 12: Dil ve Üslup

	2018		2019		2020							
Dil ve Anlatım	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
Dergide yer alan sözcükler çocukların dil gelişim düzeyine uygundur.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Dergide yabancı sözcükler yerine Türkçe sözcüklerin kullanımı tercih edilmiştir.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Dergide yer alan cümleler ve uzunlukları çocuğun gelişim düzeyine uygundur.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Dergideki anlatım çocuğun ilgisini çekecek nitelikte akıcı, sürükleyici ve anlayabilecekleri ölçüde yalındır.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Dergi, Türkçenin yazım ve noktalama	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

kurallarına
uygundur.

Dergideki dil ve anlatım çocukların sözcük dağarcıklarını zenginleştirecek niteliktedir.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

İncelenen dergi sayılarında yer alan sözcüklerin öğrencilerin seviye ve yaşlarına genel anlamda uygun olduğu, Türkçe sözcüklerin kullanımına önem verildiği, cümlelerin kısa ve öz tutulmaya çalışıldığı, yazım ve imla kurallarına dikkat edildiği, cümlelerin genellikle kurallı olduğu ve çocukların kelime hazinelerine katkı sağlayacak kelime ve kelime gruplarından yararlandığı söylenebilir.

Sonuç

TSE Öncü Çocuk Dergisi'nin son üç yılda yayımlanan sayıları çocuk edebiyatı ölçütleri kapsamında içerik ve biçimi kapsayan birtakım kriterler doğrultusunda incelenmiştir. Derginin sayıları boyut, kullanılan kâğıt kalitesi, sayfa düzeni, yazı biçimi, resimler, çizimler ve sayı kapakları, derginin bölümleri, tema, metin türleri ve dil üslup açısından incelenmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre TSE Öncü Çocuk Dergisi'nin çocuk edebiyatı ilkeleri ve ölçütlerine uygun olarak hazırlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Aytan ve Çalıcı (2020) İsa ve Nisa adlı çocuk dergisini inceledikleri araştırmalarında derginin %80 oranında çocuk dergileri için belirlenen ölçütleri karşıladığı sonucuna ulaşmışlardır. Benzer bulgulara ulaşan Yıldız ve Karaca (2020) da inceledikleri dergilerin genel anlamda belirlenen ölçütleri karşıladığını belirtmişlerdir. Bu araştırma sonuçlarının çalışmanın sonuçları ile örtüştüğü görülmektedir.

Derginin ebatlarının çocukların taşıyabileceği boyutta olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yıldız ve Karaca (2020) Araştırmacı Çocuk, Bilge Çocuk, Bilim Çocuk, Kafa Çocuk ve Bilim ve Mavi Kırangıç dergilerini biçim ve içerik yönünden inceledikleri araştırmada incelenen dergilerin çocukların rahatlıkla taşıyabileceği ve saklayabileceği ebatta olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Demiryürek (2012) de araştırmasında benzer sonuçlara ulaşmış, TRT Çocuk dergisinin çocukların taşıyabileceği boyutta olduğunu bulgusuna erişmiştir. Ağan (2020) Meraklı Minik dergisinin 132 sayısını incelediği araştırmasında boyut, şekil ve ağırlık bakımından incelenen sayıların okul öncesi döneminde bulunan çocukların gelişim özelliklerine uygun olduğunu tespit etmiştir. Demirdal (2019) Araştırmacı Çocuk, Bilge Çocuk, Bilim Çocuk,

Minika Go, National Geographic Kids Türkiye, Süper Penguen, TRT Çocuk Dergisi, Uçurtma Çocuk Dergilerini inceledikleri çalışmasında dergi boyutlarının çocuklar için uygun olduğu sonucuna ulaşmıştır. Demiryürek (2012) Türkiye Çocuk Dergisinin bir yıl içerisindeki bütün sayılarını incelediği araştırmasında derginin boyutlarının çocuklara uygun olduğu sonucuna varmıştır. Bu sonuçların araştırmanın sonuçları ile benzer olduğu söylenebilir.

Derginin sayılarında kuşe kâğıt kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Nitekim Aytaş ve Yalçın (2016) dergilerde kullanılan kâğıtların mat ve birinci hamur olması gerektiğini belirtmektedir. Ağan (2020) Meraklı Minik dergisinde kullanılan kâğıt türünün 3-6 yaş grubundaki çocuklar için olumsuz bir durum teşkil etmeyeceği bulgusuna ulaşmıştır. Yıldız ve Karaca (2020) inceledikleri dergilerin tamamında kuşe kâğıdın kullanıldığını tespit etmişlerdir. Demiryürek (2012) Türkiye Çocuk Dergisini incelediği araştırmasında dergide kullanılan kuşe kâğıt türünün çocuklara yönelik olmadığı bulgusuna erişmiştir. Aynı zamanda kuşe kâğıdın ışık altında parlama yapması nedeniyle çocukların okurken zorluklar yaşadığını belirtmektedir. Demirdal (2019) da dergilerde parlak kuşe kâğıt kullanımının ışığı yansıtmasından ötürü okumayı zorlaştırdığını ifade etmektedir.

Derginin incelenen sayılarında yazıların bulunduğu sayfaların kenar boşlukları ile yazıların satır arası boşluklarının uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Metinlerin bazı sayfalarda tek sütun olarak bazı sayfalarda ise iki ya da üç sütun olarak yer aldığı, sayfanın ve yer alan görsellerin konumuna göre metinlerin yer yer iki yana yaslı yer yer ise sola dayalı olarak hizalandığı sonucuna ulaşılmıştır. Yıldız ve Karaca (2020) araştırmalarında dergilerin sayfa kenarlarında boşlukların olmasına özen gösterdikleri sonucuna ulaşmış, yazıların daha kolay ve rahat okunabilmesi için yazıların tek sütundan oluşması gerektiğini aksi takdirde okumayı güçleştirdiğini belirtmişlerdir. Ayrıca sayfaların daha düzenli olması için yazıların her iki tarafa hizalanması gerektiğini ifade etmişlerdir. Demiryürek (2012) araştırmasında yazıların tek sütun halinde sıralanmasının daha uygun olacağını vurgulamaktadır. Nitekim Kahraman ve Fidan (2019) gözün harfleri tanınması kadar harflerin satır içindeki dizilişinin oldukça önemli olduğunu belirtmektedir. Gezmen (2019) Mavi Kırılgaç Çocuk Dergisini incelediği araştırmasında satır arası boşluklara dikkat edildiği ve biçim olarak çocuklar için uygun olduğu sonucuna ulaşmıştır. Demiryürek (2012) Türkiye Çocuk Dergisini incelediği araştırmasında harf ve yazı karakterlerinin çocukların okumakta zorluk yaşayabilecekleri şekilde tercih edildiği bulgusuna ulaşmıştır. Derginin incelenen sayılarında paragrafların uzun olmamasına dikkat edilmiştir. Yıldız ve Karaca (2020) da benzer

sonuçlara ulaşmış ve çocukların dikkatlerinin dağılmaması için paragrafların kısa olması gerekliliğinden bahsetmiştir. Ağan (2020) Meraklı Minik dergisinin sayfa düzenlenmesinin, kenar boşluklarının ve satır aralıklarının yeterli olduğunu belirtmiştir.

Derginin sayılarında yazı puntolarının çocuklar için uygun olduğu sonucuna varılmıştır. Yıldız ve Karaca (2020) da benzer sonuçlara ulaşmış, inceledikleri dergilerin tamamında vurgulanmak istenen yerlerin farklı yöntemlerle yapıldığı bulgusuna ulaşmışlardır. Nitekim bu vurgulamaların çocukların dikkatlerini çekmek ve önemli yerlerin gözden kaçırılmaması adına önemli olduğu belirtilmektedir. Gezmen (2019) Mavi Kırılma Çocuk Dergisini incelediği araştırmasında harflerin puntolarının çocukların seviyelerine uygun olduğu bulgusuna ulaşmıştır. Kaptan ve Sürmeli (2011) de incelediği Diyanet Çocuk, Türkiye Çocuk ve Ebe Sobe dergilerinin yazı harf seçimlerinde okunuşu süslü ve zayıf karakter kullanımının okunabilirliği zorlaştırdığı sonucuna ulaşmışlardır. Demirdal (2019) harflerin puntolarının okunabilir boyutta olduğunu belirtmiştir.

Araştırmanın sonucuna göre incelenen dergilerde sayfa içerisinde yazı ve resim dengesine dikkat edildiği söylenebilir. Çoğu yerde resimlerin ağırlıklı olarak yer aldığı görülse de bazı yerlerde resim ve yazının yer verilme durumunun birbirine yakın olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca fotoğraf ve çizim oranının dengeli bir şekilde yer almasına özen gösterildiği ifade edilebilir. Yıldız ve Karaca (2020) 'ya göre dergilerin sayfa yapılarında resimler ve yazılar belirli bir oran dâhilinde yerleştirilmektedir. Yaş grubu yükseldikçe sayfalarda yer alan resim oranı azalmakta ve yazı oranı azalmaktadır. Nitekim araştırmacılar yaptıkları araştırmalarında dergilerde resimlerin daha ağırlıkta kullanıldığı sonucuna ulaşmışlardır. Dedeoğlu, Ertem, Şahin ve Ulusoy (2011) Bilim Çocuk ve National Geographic Kids dergilerini inceledikleri araştırmalarında dergilerin bazı bölümlerinde çizimlerin ön planda olmasının bilgilendirici metinlerdeki gerçek resim ve fotoğraf kullanmanın önüne geçtiğini ve dergilerde fotoğrafların kullanılacağı yerlerde çizimlerin kullanılmasının bir eksiklik olduğunu belirtmişlerdir. Kahraman ve Fidan (2019) ise çocuk dergilerinin günlük yaşamda sayısız görsele maruz kalan çocuklar düşünüldüğünde tasarımlarında etkili olmalarının bir zorunluluk olduğunu belirtmektedir. Oruç ve Ateş (2019) TRT Çocuk Dergisini inceledikleri araştırmalarında derginin resim çeşitlerinin fotoğraf, çizgi roman, infografik, konu tabanlı resim, animasyonel resim ve karikatürlerden oluştuğu bulgusuna ulaşmıştır. Kurt ve Arslan (2016) araştırmasında metinlerde kullanılan görsellerin metinle uyumlu olduğunu fakat resimler ile çizimlerin gerçeği yansıtmada biraz zayıf kaldığını

belirtmiştir. Demiryürek (2012) araştırmasında görsellerin sayfa içerisinde dizayn edilme durumlarının başarılı olduğunu belirtmektedir. Ağan (2020) ise Meraklı Minik dergisinde yer alan resimlerin, fotoğrafların ve şekillerin içerikle uyumlu olduğunu ifade etmektedir.

Derginin incelenen sayılarında kapakların içerik hakkında çoğunlukla bilgi verdiği sonucuna ulaşılmıştır. Derginin kapağında hedef kitleye ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir. Yıldız ve Karaca (2020) inceledikleri dergilerin kapaklarında içerik hakkında bilgi verildiği sonucuna ulaşmışlardır. Demiryürek (2012) incelediği TRT Çocuk Dergisinin bazı sayılarının kapağında içerikle ilgili bilgilerin yer aldığı bazılarında ise yer almadığı sonucuna ulaşmıştır. Oruç ve Ateş (2019) TRT Çocuk Dergisini inceledikleri araştırmalarında, araştırmaya dâhil edilen sayıların kapak resimlerinin ve içeriklerinin birbiri ile uyumlu olduğu bulgusuna ulaşmışlardır. Demirdal (2019) dergilerin ön kapağında yer alan derginin adı, yayımlandığı ay ve yıl, fiyat, derginin yanında verilen armağanların neler olduğuna ilişkin bilgilerin çocukların dergi içeriğine ilişkin zihinsel ön hazırlık yapmalarında, dergiye ilgili duymalarında ve okumaya istekli olmalarında oldukça önemli olduğunu belirtmektedir.

Derginin iç kapak kısmında derginin editörü ve yayıma hazırlayan kişilerin isimlerine yer verildiği görülmüştür. Yıldız ve Karaca (2020) da inceledikleri dergilerin tamamında bu bilgilere yer verildiği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca inceledikleri dergilerin ikisinin sadece tam anlamıyla içeriği yansıttığına ilişkin bulguya ulaşmışlardır. Demirdal (2019) dergilerin iç kapaklarında dergiyi hazırlayanların isimleri ve derginin internet adresi gibi tanımlayıcı bilgilerin olmasının çocuklara yazarları tanıma ve yayınları takip etme bilinci kazandırdığını ifade etmektedir. Bu nedenle bu bölümlerin sistemli bir şekilde düzenlenmesinin önemli olduğunu ve dergilerin bazılarında içindikiler kısmı ile içerik kısmının uyuşmadığını belirtmektedir.

Derginin bulmaca kısmının cevaplarının aynı sayıda yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Yıldız ve Karaca (2020) dönütlerin aynı sayıda olmasının çocukların yanlış bilgi edinmelerinin önüne geçeceğini belirtmektedir. Tanrıku (2014) çocukların bir problemi veya bir bilmeceyi çözme isteklerinin çocuklar açısından bulmaca ve bilmece ilgi çekici kıldığını ifade etmektedir.

Araştırmada incelenen dergilerde etkinliklere yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Etkinliklerin dergilerde olmaması bir eksiklik olarak ifade edilebilir. Çünkü etkinliklerin öğrencileri bilişsel ve duyuşsal açıdan daha nitelikli kılabilen bir işleve sahip olduğu söylenebilir. Balcı (2003) dergilerde verilen etkinliklerin çocukları hem eğittiğini hem de eğlendirdiğini belirtmektedir. Yıldız ve Karaca (2020)

inceledikleri dergilerde metin bölümünden sonra en çok yer verilen bölümün etkinlik olduğu sonucuna ulaşmışlardır

Araştırmada derginin her sayısında kitap tanıtımına yönelik bir bölümün yer aldığı ve bu şekilde çocuklara kitap tanıtımlarının yapıldığı görülmüştür. Yıldız ve Karaca (2020)'ya göre dergilerde çocukların estetik gelişimlerinin sağlanabilmesi için kitap, film ve tiyatro önerileri oldukça önemlidir. Ayrıca sayılarda önemli gün ve haftalara yer verilmesinin bugünlere ilişkin farkındalık oluşturması açısından önem taşıdığını belirtmiştir.

İncelenen dergi sayılarının tamamında poster bölümüne yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Yıldız ve Karaca (2020) Araştırmacı Çocuk, Bilge Çocuk, Bilim Çocuk, Kafa Çocuk ve Bilim ve Mavi Kırlangıç adlı dergiler içerisinde poster bölümüne yalnızca Bilim Çocuk adlı dergide yer verildiği bulgusuna ulaşmışlardır.

Araştırmada incelenen sayılar metin türleri açısından da incelenmiş, şiir ve hikâyeye dayalı türlere yer verilmediği, metin türlerinden yalnızca bilgilendirici metin türüne değinildiği sonucuna ulaşılmıştır. Yıldız ve Karaca (2020)'da araştırmalarında benzer sonuçlara ulaşmış, en çok bilgilendirici metin türüne yer verildiği bulgusuna erişmiştir. Ayrıca olaya dayalı metinlere yer verildiği görülürken şiir türüne ilişkin herhangi bir örneğe rastlanılmadığı ifade edilmiştir. Gezmen (2019) açıklayıcı metinlerin çocukların bilgi düzeylerini ve okuma becerilerini geliştirdiğini belirtmektedir. Demirdal (2019) çocukların buldukları gelişimsel dönem itibari ile yazınsal türleri anlayacak ve anlamlandırabilecek düzeyde oldukları için farklı yazınsal türlerle karşılaşmalarının gerektiğini ifade eder. Nitekim Oğuzkan (2001) ile Temizyurek (2007) de bilgilendirici metin türünün çocuk dergilerinde önem taşıyan bir konumda olduğunu belirtmektedir. Tanrıku (2020) ise dergilerde şiir türüne çok az yer verildiği sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmada incelenen sayılarda en çok bilim ve teknoloji temasına yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Yıldız ve Karaca (2020) araştırmalarında konu alanlarının uzay ve bilim teknoloji temalarında yoğunlaştığı sonucuna ulaşmıştır. Aytan ve Çalıcı (2020) İsa ve Nisa adlı çocuk dergisini inceledikleri araştırmalarında derginin güncel ve farklı birçok alanla ilgili konulara yer verdiği bulgusuna ulaşmıştır. Ağan (2020) Meraklı Minik dergisine seçilen temaların çocukların gelişim özelliklerine ve ilkelerine uygun olduğunu belirtmektedir. Demirdal (2019) dergilerde bilim, doğa, hayvanlar gibi günlük yaşamda yer bulan konulara değinildiğini ifade etmektedir. Ayrıca dergilerin sayılarında o aya ilişkin önemli gün ve hafta varsa bunlara yer verildiği görülmektedir. Akbaba, Kökçü ve Demirel (2018) bilim çocuk dergisini

inceledikleri araştırmada derginin konu ve tema açısından çocuklara bilimi sevdirecek ve bilimi tanıtacak nitelikte metinlerin yer aldığı sonucuna ulaşmışlardır. Tanrıkulu (2020) araştırmasında dergilerin hayvanların ilgi çekici yönlerine, ülke ve şehirlerin tanıtım yazılarına sıklıkla yer verdiğini tespit etmiştir. Dergilerde uzay, gezegen, astronomi, teknoloji ve biyografilere de değinildiğini belirtmektedir. Nitekim biyografilerin özenme çağında olan çocuklar için doğru seçilmiş bir metin türü olduğunu ifade eder. Ayrıca incelenen sayılarda yazım ve imla kurallarına dikkat edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Yıldız ve Karaca (2020) da araştırmalarında dergilerin noktalama işareti kullanımına dikkat ve zen gösterdikleri bulgusuna erişmiştir.

Araştırmada incelenen dergilerin dil ve üslup açısından çocukların yaş ve seviyelerine uygun olduğu sonucuna ulaşıldığı söylenebilir. Yıldız ve Karaca (2020) araştırmasında dergilerin dil ve anlatım açısından çocukların seviyelerine uygun olduğu, noktalamaya dikkat edildiği ve bazı dergilerde bilinmeyen kelimelerin anlamlarının verilmesinin çocuklara dil bilinci ve dil sevgisi kazandıracadığını belirtmişlerdir. Aytan ve alıcı (2020) İsa ve Nisa adlı ocuk dergisini inceledikleri araştırmalarında derginin çocukların kelime hazinelerini geliştirebilecek nitelikte hazırlandığı bulgusuna ulaşmıştır. Ayrıca dergide yer alan metinlerin dil ve üslup açısından açık ve anlaşılır olduğu sonucuna ulaşmıştır. Fakat imla ve noktalama kurallarına kısmen uyulduğu ve geliştirilme ihtiyacının gerekli olduğu bulgusuna erişilmıştir. Ağan (2020) Meraklı Minik dergisinin dil ve anlatım açısından yeterli olduğu, kullanılan sözcüklerin herhangi bir aykırılık taşımadığı, kullanılan kelimelerin çocukların sözcük hazinelerini geliştirecek nitelikte olduğu ve yazım noktalamaya dikkat edildiği sonucuna ulaşmıştır. Demirdal (2019) araştırmasında dergilerin dil anlatım yönünden açık ve anlaşılır olduğunu belirtmiştir. Anlamı bilinmeyen çok az sayıda sözcüğün olduğunu ve bunun da anlamı zorlaştırmayan lde olduğunu ifade etmektedir. Ayrıca dergilerde genellikle yazım ve imlaya dikkat edildiği ve anlatım bozukluklarından uzak durulduğu sonucuna ulaşılmıştır. Demiryürek (2012) ise Türkiye ocuk Dergisinin dil ve üslup açısından titiz bir yaklaşım sergilediği ve zengin anlatım olanakları sunduğu sonucuna ulaşmıştır. Elde edilen bu sonuçlar doğrultusunda birtakım öneriler getirilmiştir:

- Dergilerin hazırlanma süreçlerinde ocuk edebiyatı alan uzmanlarından yararlanılabilir.
- Dergiler ğretmen, veli ve ğrenci görüşleri doğrultusunda tasarlanabilir.

- Ücretsiz olarak dağıtılan dergiler Milli Eğitim Bakanlığı koordinasyonu ile daha yaygın bir şekilde öğrencilere ulaştırılabilir.
- Çocuk dergilerinde olması gereken biçimsel ve içerik özellikleri konusunda bir görüş birliği oluşturularak tüm dergilerin belirlenen kriterlere uymaları sağlanabilir.
- Dergilerin kapak sayfalarında derginin hangi yaş grubu için olduğu belirtilmelidir. Böylece dergiyi alacak kişi ya da kişilere derginin hitap ettiği yaş grubu hakkında bilgi verilebilir.
- Çocuklarda estetik duygularının gelişmesine yardımcı olacağı düşünülen kurmaca metinlere yer verilebilir.

Kaynakça

- Atmaca, G. (2011). *Çocuklara Mahsus Gazete’de Değerler Eğitimi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aydın, K. (2015). *Türkiye’de Çocuk Dergiciliği: Diyanet Çocuk Dergisinin İçerik Analizi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Kocaeli Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Aytaş, G. ve Yalçın, A. (2016). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Aytan, T. ve Çalıcı, A. M. (2020). İsa ile Nisa Adlı Çocuk Dergisi Üzerine Bir Değerlendirme. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 5 (1), 250-267
- Akbaba, S. R., Kökçü, Y. ve Demirel Ş. (2018). “Bilim Çocuk” Adlı E-Dergi Üzerine Bir İnceleme. *Tarih Okulu Dergisi (TOD) XXXVII-2*, 704-728.
- Ağan, S. (2020). *Meraklı Minik Adlı Çocuk Dergisinin Yapısal Özellikler Açısından Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Başaran Taş, E. (2008). *Türkiye’de Çocuk Dergilerinin Çocuk Eğitimine Katkısı ve Milliyet Kardeş Dergisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Barutçu, T. (2010). *Çocuklara Kıraat (1881) ve Sevimli Mecmua (1925) Dergilerindeki Çeviri Metinler ve Dış Dünya Üzerine Bir İnceleme* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016) *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.

- Dedeoğlu, H., Ertem, İ. S., Şahin, A. E. ve Ulusoy, M. (2011). Çocuk Dergileri Üzerine Bir İçerik Analizi: Bilim Çocuk ve National Kids. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 9, 27-38.
- Demirdal, A. (2019). *Çocuk Dergilerinin Çocuk Edebiyatının Temel İlkeleri Bağlamında İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Demiryürek, G. (2012). TRT Çocuk Dergisi'nin Yapısal Özellikler Bakımından Değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20 (3) 1017-1034.
- Dilidüzgün, S. (2012). *Çağdaş Çocuk Yazını Yazın Eğitimi Atılan İlk Adım*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Geçgel, H. ve Güleç Çakmak, H. (2006). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Gezmen, B. (2019). Bir Eğitim Aracı Olarak Çocuk Dergileri: Mavi Kırlangıç Çocuk Dergisi. *Erciyes İletişim Dergisi*, 6 (1), 59-80.
- Gümüskılıç, Z. (2016). *Bahçe Dergisinin (1880-1881) Çocuk Edebiyatı ve Eğitimi Katkısı Bakımından İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Güran Yiğitbaşı, K. (2014). Türkiye'de Çocuk Dergiciliği: TRT Çocuk Dergisi Örneği. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 5, 37-56.
- Gürel, Z., Temizyürek, F. ve Şahbaz, N.K. (2007). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Öncü Kitap.
- Kahraman, M. E. ve Fidan, E. (2019). Dergi Tasarımında Tipografi: TSE Öncü Çocuk Dergisi Örneği Üzerine Bir İnceleme. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 14 (1), 117-150.
- Kaptan, A. Y. ve Sürmeli, K. (2011). Çocuk Dergilerinde Karşılaşılan Tipografi Sorunları ve Çözüm Önerileri. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(2), 183-197.
- Kaya, D. (2015). *Çocuklara Yönelik Dergi ve Kitaplarda Tipografi Sorunları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Arel Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kırış, F. (2007). *Türkiye Çocuk ve Ebe-Sobe Dergilerinin Edebiyat ve Eğitim Değerleri Açısından İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Kıymaz, M. S. (2011). *İleri Yavrutürk dergisinin çocuk edebiyatı açısından incelenmesi (1976-1977)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.

- Küçük, S. (2010). İlk Türkçe Çocuk Dergileri ve Çocuklara Mahsus Gazete. *Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 4, 221-257.
- Latifoğlu, N. (2013). *Çocuklara Mahsus Gazete'de Değerler Eğitimi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (2015). *Genişletilmiş Bir Kaynak Kitap: Nitel Veri Analizi*. Altun, S. A. ve Ersoy, A. (Çev.). Ankara: Pegem Akademi.
- Oğuzkan, A. F. (2001). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Oruç, Ş. ve Ateş, H. (2019). Ders Materyali Olarak TRT Çocuk Dergisinin Sosyal Bilgiler Programı Açısından İncelenmesi. *Uluslararası Ders Kitapları ve Eğitim Materyalleri Dergisi*, 2 (1), 76-103.
- Över, S. (2013). “Çocuk Dostu” İsimli Eski Harfli Çocuk Dergisinin Yeni Alfabe Aktarımı ve İncelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sever, S. (2003). *Çocuk ve Edebiyat*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Sever, S. (1995). Çocuk Kitaplarında Bulunması Gereken Yapısal ve Eğitsel Özellikler. *ABECE Eğitim, Ekin ve Sanat Dergisi*, 107, 14-15.
- Sever, S. (2015). *Çocuk Edebiyatı ve Okuma Kültürü*. İzmir: Tudem.
- Sever, S. (2017). *Çocuk ve Edebiyat*. İzmir: Tudem.
- Şahin, G. (2009). *Mektepli Gazetesi'nin İçerik ve Biçim Özellikleri İle Gazetede Hikâyelerin Çocuğa Sunduğu Bilişsel ve Ahlaki İletiler* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Tunagür, M. (2021). Tarihi seyir içerisinde çocuk ve çocuk edebiyatı. Muhammed Tunagür ve Mehmet Nuri Kardaş (Ed.). *Çocuk Edebiyatı* içinde (s. 1-22) Ankara: Pegem Akademi
- Turan, E. D., Kurt, E. ve Arslan, N. (2016). Mini Kumbara Dergisi'nin Popüler Bilim Kaynakları Kapsamında Biçim ve İçerik Bakımından İncelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(3), 326-336.
- Tanrıkulu, F. (2008). *Mehmet Şemseddin'in Çocuk Dergiciliği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Tanrıkulu, F. (2014). *Medya Okuryazarlığı Bağlamında Çocuk Dergileriyle Zenginleştirilmiş Türkçe Dersinin Etkililiği: Bir Eylem Araştırması*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Çanakkale Üniversitesi / Eğitim Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

- Tanrıkulu, F. (2020). Çocuk Dergisi İçeriklerinin Derslerle İlişkilendirilebilirliği. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20 (2), 837-852.
- Ungan, S. ve Yiğit, F. (2014). Geçmişten günümüze Türkiye'de Süreli Çocuk Yayınları. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 2(10), 184-189.
- Ünlü, S. (2011). *Mektebli Dergisindeki Şiir ve Manzûmelerin Çocuk Edebiyatı Açısından Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Yalçın A. ve Aytaş G. (2016). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yay.
- Yıldız, D. ve Karaca, Ş. (2020). Çocuk Dergileri Üzerine Bir İnceleme. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 455-477.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, H. (2006). *Doğan Kardeş Dergisinde Yer Alan Metinlerin Tür, İçerik ve Anlatım Özelliklerinin Çocuk Eğitimine Katkısı Açısından İncelenmesi (76-150. Sayı)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Yıldırım, İ.O. (2013). *Eski Harfli Çocuk Dergilerinden Resimli Dünya Dergisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kilis 7 Aralık Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kilis.
- Yollu, P. (2010). *Bir Çocuk Yayını Olan Yeni Harfli Mektepli Gazetesi Nüshalarındaki Manzumelerin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.

